

Piața MUNCII

nr.1 februarie 2007

Cuvînt de adresare

Buletin informativ
al Agenției Naționale
pentru Ocuparea
Forței de Muncă

Tel.: 721 003
www.anofm.md
E-mail: anofm@moldova.md

Stimate cititor!

Schimbările pe piața muncii sunt complexe și foarte frecvente, precum și crește volumul de informații pe care trebuie să le cunoască toți participanții pe piața muncii, care cuprinde un cerc larg de persoane, instituții, organizații, angajatori.

În scopul de a face transparentă în acest domeniu s-au căutat căi de ameliorare a situației în acest aspect, una din soluții fiind editarea Buletinului „Piața muncii” în comun cu Programul „Migrant” al Organizației Internaționale a Muncii, prin care ne propunem să informăm periodic publicul larg despre măsurile ce se întreprind pe piața muncii, în mod special despre măsurile întreprinse de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, care este un actor important pe piața muncii și care este responsabil de realizarea strategiilor și programelor pe piața muncii, precum și alte măsuri ale autorităților publice centrale și locale în vederea dezvoltării pieței muncii din Republica Moldova.

Prin intermediul buletinului veți cunoaște informații relevante despre piața muncii, cererea și oferta de muncă, măsurile care se întreprind întru asigurarea egalității de șanse pe piața forței de muncă, informații despre cadrul

legislativ și instituțional și măsurile ce se promovează pe piața muncii, inclusiv oglindirea fenomenului migrației forței de muncă, unele informații ale partenerilor sociali, a altor instituții cu care colaborează Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Pentru asigurarea unui dialog continuu cu Dvs în continuare vom propune o rubrica specială, pe care o vom dezvolta în comun, și este importantă părerea Dvs care ar trebui să fie cele mai potrivite măsuri, care ar ameliora situația pe piața muncii. Anume sugestiile Dvs ne vor fi deosebit de utile în realizarea scopurilor preconizate.

Apariția Buletinului deocamdată se planifică să apară o dată în semestru, dar depinde de volumul de informații de care va dispune Agenția Națională, precum și se va ține cont și de activismul Dvs. Diseminarea lui se va face prin intermediul Agenției Naționale și a structurilor sale teritoriale, inclusiv în cadrul măsurilor organizate pe piața muncii.

Va uram succes în anul 2007 și împreună să facem ca el să fie mai bun ca anii precedenți, prosperitate și belșug și cât mai multe realizări, și ca locurile de muncă să fie din ce în ce mai productive care să asigure un trai decent fiecăruia în parte și societății în întregime. La mulți ani!

Nina Țurcan,
director general al Agenției Naționale
pentru Ocuparea Forței de Muncă

SUMAR:

- ANOFM activități și realizări
- Piața muncii în cifre
- Gender

SITUAȚIA PE PIAȚA MUNCII

Piața forței de muncă în Republica Moldova se află încă în proces tranzitoriu, este rigidă și generează puternice dezechilibre structurale, teritoriale, ocupaționale și profesionale. În pofida creșterii economiei naționale, nivelul ocupării forței de muncă scade continuu.

Se observă o tendință clară de schimbare a angajării pe sectoare. Dacă în 1999 agriculturii îi reveneau 50% din angajările totale, atunci în 2005 - 40,7%. Această

modificare structurală a fost determinată mai mult de emigrarea intensă a forței de muncă din mediul rural decât de realocarea forței de muncă excedentare din agricultură către industrie și servicii. Actualmente 12,1% din populație este ocupată în industrie și 47,2% în servicii.

Persoanele ocupate în sectorul formal constituie 77,6% din totalul persoanelor ocupate în economie, în sectorul informal lucrează 12,1%, iar în sectorul gospodăriilor casnice - peste 10,3%, aceștia fiind ocupați în deosebi cu producerea bunurilor pentru consum propriu. În sectorul informal sunt ocupați mai mult bărbații (51,9%), în principal în mediul rural (73,8%).

continuare în pag. 2

▶▶▶ continuare din pag. 1

În gospodăriile casnice au predominat femeile (60,8%) și persoanele din mediul rural (92,3%). Este interesant faptul că fiecare a treia persoană ocupată are un loc de muncă informal, această particularitate indicând asupra lipsei protecției sociale respective a angajaților la locul de muncă. În distribuția pe sexe ceva mai mult de jumătate (52,8%) din persoanele cu locuri de muncă informale au constituit-o femeile. Există ramuri de activitatea în care cota ocupațiilor informale este deosebit de înaltă: construcțiile – 57,0%, agricultura – 53,9% și comerțul – 40,4%.

Structura populației ocupate după statutul profesional relevă că salariații reprezintă 63% din total, în scădere cu 1 punct procentual față de 2004 și cu 4,5 puncte față de 2003. În repartizarea populației pe grupe de ocupații se remarcă preponderența lucrătorilor calificați din agricultură, silvicultură și pescuit (29,0% din total), 55,7% din care sunt femei. Specialiștii cu nivel superior de calificare și lucrătorii în servicii, comerț și asimilați au deținut aproximativ aceleași ponderi (11,5% și 11,2%). În grupa conducătorilor și funcționarilor superiori din administrația publică și unitățile socio-economice numărul bărbaților a fost de 1,6 ori mai mare decât cel al femeilor, un indicator evident al discriminării femeilor. În grupul specialiștilor cu nivel superior de calificare femeile dețineau ponderea de circa 63,0% în comparație cu bărbații și aceasta din cauza predominării femeilor în sectoare ca educația și sănătatea.

Șomajul

Pe fundalul schimbărilor radicale care s-au produs pe parcursul ultimilor 15 ani în viața social-economică, se atestă o situație relativ tensionată pe piața forței de muncă. Deși rata șomajului estimat prin Ancheta forței de muncă nu este foarte înaltă, chiar mai mică decât în majoritatea țărilor europene, aceasta nu ține cont de ponderea mare a persoanelor trimise în concedii administrative pe termen lung, de faptul că o bună parte din salariați nu lucrează cu program complet și de faptul că în mediul rural existența unei ocupații nu înseamnă în mod necesar și obținerea unor venituri în bani sau în natură.

Pe piața muncii pot fi delimitate clar cele câteva categorii de populație care deosebit de mult sunt afectate de riscul

șomajului: persoanele tinere și unele categorii social-vulnerabile, precum femeile care după o anumită perioadă de absență motivată de concediu parental ce apar pe piața forței de muncă, persoanele cu handicap fizic sau mintal, persoanele fără un loc stabil de trai, persoanele eliberate din locurile de detenție penală și instituțiile de reabilitare socială, persoanele dependente de droguri, foștii militari.

Nivelul șomajului în rândul tinerilor de 15-24 ani este de 18,7% sau de 2,6 ori mai înalt decât media pe țară. Este alarmant faptul, că tinerii cu studii medii și medii incomplete constituie circa 62% din numărul total al tinerilor șomeri. Astfel, tinerii cu un nivel de pregătire profesională relativ scăzut reprezintă un grup-țintă asupra căruia ar trebui să se concentreze politica de stat în domeniul ocupării forței de muncă. Însă nici cei cu studii superioare nu sunt în mod necesar mult mai avantajați. O bună parte din ei nu pot găsi un loc de muncă pe potrivă specialității și așteptărilor lor financiare, fiind nevoiți să emigreze la muncă în țările Uniunii Europene sau Rusia.

Pentru bărbați șomajul este un risc mai mare decât pentru femei. Aceasta nu are nici o legătură cu o emancipare deosebită a femeilor. Riscul mai mic de șomaj al femeilor își are rădăcinile într-o serie de factori culturali și economici care le determină pe femei să accepte mai ușor slujbe prost remunerate comparativ cu bărbații.

Se atestă disparități semnificative între rata șomajului după mediul de reședință. Aparent, situația în domeniul ocupării forței de muncă în mediul rural este mai bună decât în mediul urban (conform datelor anchetei forței de muncă, în anul 2005 rata șomajului în mediu urban a constituit 11,2% și cel rural - 4,0%). Însă aceste diferențe ar putea fi rezultatul percepțiilor subiective ale respondenților la ancheta forței de muncă din mediul rural. Locuitorii din mediul rural au întotdeauna o ocupare agricolă sau în gospodărie, lucru care îl face să afirme că „au de lucru”. Totodată, localitățile rurale devin depopulate, ceea ce este condiționată de motivul neatractivității localităților rurale pentru tinerii specialiști (lipsa unor locuri de muncă decente, precum și a serviciilor de agrement, infrastructura socială și fizică degradată etc.).

Raisa Dogaru,

șef al Direcției ocuparea forței de muncă, ANOFM

Situația pieței muncii (trim. III 2006)

■ Numărul populației 1.01.2006	–	3391,7 mii
■ Populație economic activă	–	1483,8 mii
■ Populație ocupată	–	1404 mii
■ Persoane inactice	–	1453 mii
■ Rata de activitate	–	50,5 %
■ Rata de ocupare	–	47,8 %

Utilizarea forței de muncă 9 luni 2004 – 9 luni 2006

	9 luni 2004	9 luni 2005	9 luni 2006
Numărul mediu scriptic al angajaților, mii persoane	663,7	663,1	648,8
Fluctuația personalului, mii salariați:			
primiți,	131,9	127,9	122,8
eliberați, mii salariați	119,9	121,1	127,4
din proprie inițiativă / reducere	104,3 / 2,7	105,3 / 3,0	112,7/2,3
Salariați aflați în concedii forțate	36,7	31,0	28,8
Durata medie a concediului, zile lucrătoare	63	56	53
Salariați angajați cu program zilnic sau săptămânal redus de muncă, mii persoane	32,0	17,7	19,5

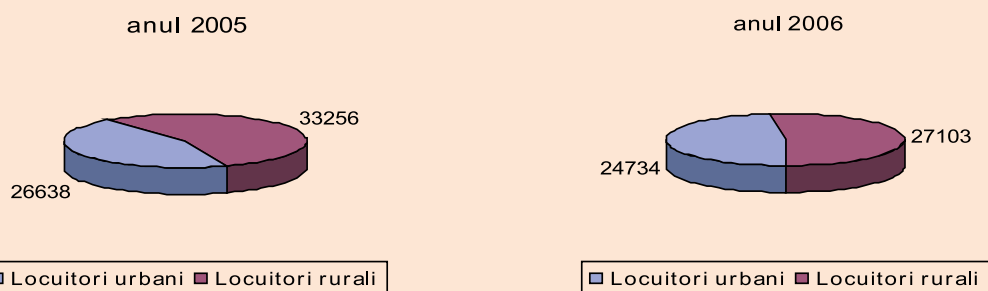
Nivelul șomajului conform BIM (trim. III 2004 – trim. III 2006)

	Șomeri conform BIM			Rata șomajului (%)		
	trim. III 2004	trim. III 2005	trim. III 2006	trim. III 2004	trim. III 2005	trim. III 2006
Total, mii pers. din care:	94,1	96,7	79,9	6,3	6,6	5,4
Femei, mii pers.	36,4	44,0	31,0	4,8	5,8	4,1
Bărbați, mii pers.	57,7	52,7	48,9	8,0	7,5	6,7
Locuitori urbani, mii pers.	70,7	69,0	52,0	10,8	10,7	8,3
Locuitori rurali, mii pers.	23,4	27,7	28,0	2,8	3,4	3,3
Tineri (15-24 ani), mii pers.	26,0	31,6	27,6	16,6	19,1	15,0

Motivele aflării în șomaj a șomerilor oficial înregistrați în anii 2004 – 2006

	2004	2005	2006
Numărul șomerilor total	59581	59894	51837
Din care:			
Persoane demisionate	25213	22958	19243
Persoane disponibilizate	5577	4580	3518
Tineri care au satisfăcut serviciul militar	1076	1321	525
Absolvenți	5635	4920	5181
Persoane eliberate din penitenciare	1008	1485	220
Persoane eliberate din alte motive	21072	24630	23150

Structura șomerilor înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă după mediul de trai

Cotelnic Valentina,
șef-adjunct al Direcției ocuparea forței de muncă, ANOFM

Realizările Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă în anul 2006 și sarcinile pentru 2007

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă pe parcursul anului 2006 a întreprins eforturi întru promovarea și realizarea politicii de stat în domeniul ocupării forței de muncă și protecției sociale în caz de șomaj. Au fost promovate un șir de măsuri active, care au avut scopul integrării persoanelor pe piața muncii, beneficiind de serviciile agențiilor pentru ocuparea forței de muncă 73,6 mii persoane. Ca rezultat al diversificării măsurilor pe piața muncii au fost susținuți și au găsit un loc de muncă 23, 9 mii persoane sau - 46%. Circa 3,1 mii persoane mai vulnerabile au fost antrenate la lucrări publice.

Un alt indicator de performanță al agențiilor pentru ocuparea forței de muncă constă în conlucrarea cu angajatorii și administrarea locurilor de muncă libere, care au fost puse la dispoziția persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Pe parcursul anului 2006 agențiile au vizitat 5,4 mii agenții economice, 1100 primării cu scopul cunoașterii necesarului în forță de muncă, ca rezultat agențiile au administrat 47,5 mii locuri de muncă, fiind în creștere față de anul 1999 (25,7 mii), din care circa 50% au fost ocupate.

Luând în considerație că piața muncii este în continuă schimbare, fapt ce se caracterizează în ultimul timp și prin deficitul forței de muncă în unele sectoare cum ar fi construcțiile, industrie, agențiile au diversificat și au promovat noi forme de lucru cu agenții economice și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și anume:

- s-au organizat în parteneriat cu autoritățile administrației publice centrale și locale, organizații neguvernamentale, instituții de învățământ 77 târguri a locurilor de muncă, inclusiv în cadrul Expoziției Naționale „Fabricat în Moldova”, prin intermediul cărora populația a fost informată despre situația pe piața muncii, despre locurile de muncă libere, atât la nivel național, cât și la nivel de fiecare unitate administrativ teritorială, găsindu-și un loc de muncă -22,6 % din participanți despre măsurile de stimulare s-a;
- s-au organizat 464 seminare cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, cu angajatorii prin intermediul cărora persoanele au fost informate despre serviciile acordate de către agenție, despre tehnologia de lucru cu agenția, despre oportunitățile de integrare pe piața muncii;
- s-au creat săli de autoocupare în 3 agenții pentru ocuparea forței teritoriale, prin intermediul cărora au fost puse la dispoziție atât persoanelor aflate în căutarea unui loc muncă cât și angajatorilor a informației pe piața muncii, a pliantelor, buletinelor informative,
- s-au instalat 15 cabine telefonice (în anul 2006-4), prin intermediul cărora s-a facilitat accesul gratuit de a comunica cu agentul economici, beneficiind circa 5 mii persoane;

- s-au prestat servicii de mediere electronică la circa 2 mii persoane, prin intermediul cărora, persoanele de sinistător accesează la tehnica de calcul instalată în acest scop, informația despre locurile de muncă libere din țară.

Pe parcursul anului 2006 s-a continuat promovarea unor noi măsuri active așa ca:

- creditarea agenților economici din Fondul de șomaj, fiind acordate credite în condiții avantajoase cu scopul creării locurilor de muncă 3 agenții economice, ca rezultat au fost create 219 locuri de muncă, la 50 din ele fiind angajate persoane din rândurile șomerilor;
- stimularea mobilității forței de muncă, persoane care au acceptat un loc de muncă la o distanță mai mare de 30 km de locul de trai, sau care au trecut cu traiul în altă localitate, beneficiind de măsura în cauză 142 persoane;
- subvenționarea angajatorilor pentru încadrarea absolvenților instituțiilor superioare de învățământ, studiile cărora au fost finanțate de la bugetul de stat, beneficiind de măsura în cauză 19 angajatori.

O măsură majoră și prioritară în anul 2006 a constituit-o crearea și darea în exploatare a sistemului informațional, care are la bază informații cu privire la cererea și oferta forței de muncă din toată republica și care unește în rețea 35 agenții pentru ocuparea forței de muncă. În anul care s-a scurs au fost instruiți utilizatorii sistemului în cauză din structurile Agenției Naționale.

Prin intermediul structurilor Agenției Naționale au fost prestate servicii de orientare și consiliere profesională, consultații de selecție profesională la 27,9 mii persoane, au fost organizate 371 traininguri cu 4,5 mii persoane din care: au fost plasate în câmpul muncii 958 persoane și înscrise la cursuri de formare profesională 1,3 mii persoane. Au fost înmatriculate 5,1 mii persoane, au absolvit cursurile de formare profesională 4,6 mii persoane, din care la moment sunt plasați în câmpul muncii 69 la sută; instruirea șomerilor la locul de trai constituie 56%.

Pentru implementarea măsurilor pe piața muncii în anul 2006 a fost cheltuite mijloace în sumă de circa 32 mln. lei.

În anul 2006 în cadrul activităților Pactului de Stabilitate Agenția Națională în comun cu partenerii sociali a elaborat și prezentat Consiliului Europei. Raportul național „Piața muncii în Republica Moldova – 2005”.

În conformitate cu legislația în vigoare s-au întreprins măsuri întru promovarea parteneriatului social pe piața muncii. Pe parcursul anului curent au fost desfășurate 4 ședințe ale Consiliului de administrație al Agenției Naționale și 139 ședințe ale Consiliilor consultative ale agențiilor pentru ocuparea forței de muncă raionale, municipale și UTAG unde s-au examinat chestiuni întru ameliorarea situației pe piața forței de muncă.

În domeniul perfectării cadrului legislativ și normativ, au fost elaborate și aprobate:

- Hotărârea Guvernului nr. 639 din 5.06.2006 „Cu privire la Regulamentul privind acordarea ajutorului de șomaj și alocației de integrare sau reintegrare profesională deținătorilor de terenuri agricole situate după traseul Râbnîța – Tiraspol”.
- Hotărârea Guvernului nr. 811 din 11.07.06 „Cu privire la modificarea și completarea unor Hotărâri ale Guvernului (privind concretizarea obiectivelor și atribuțiilor ce le revin Agenției Naționale în legătură cu preluarea unor funcții în domeniul migrației forței de muncă).
- S-au elaborat propuneri privind simplificarea procedurii de documentare a lucrătorilor imigranți, se lucrează asupra proiectului Legii cu privire la migrațiune.

Odată cu preluarea unor funcții în domeniul migrației forței de muncă conform Hotărârii Guvernului nr.811 din 11.07.2006 pe parcursul lunilor august - noiembrie au fost emise 405 decizii cu privire la eliberarea a 472 permise de muncă, au fost prelungite 166 permise de muncă și anulate 3 permise de muncă cetățenilor străini.

Conform datelor statistice, lucrătorii imigranți sunt din următoarele state : Turcia; România; SUA; Ucraina; Italia; Azerbaidjan; Georgia; Franța; Bulgaria și altele .

În această perioadă au fost înregistrate 83 contracte individuale de muncă ale cetățenilor Republicii Moldova, angajați peste hotare (Israel, Polonia și Marea Britanie).

Sarcini ANOFM pentru 2007

În anul 2007 ANOFM va eficientiza activitățile sale atât la nivel național cât și la nivel teritorial în cooperare cu ceilalți actori importanți pe piața muncii, contribuind în comun la îmbunătățirea accesului la măsurile pe piața muncii a persoanelor afectate de șomaj și la sporirea gradului de ocupare a forței de muncă, unele fiind:

- dezvoltarea sistemului informațional, inclusiv introducerea compartimentului ce ține de migrația forței de muncă, funcție atribuită serviciului în a doua jumătate a anului 2006. Sistemul informațional al pieței muncii automatizează peste 100 de activități, precum

și sta la baza serviciilor de mediere, cu ajutorul sistemului se țin actualizate două baze de date ce țin de cererea și oferta forței de muncă. În rezultatul punerii în funcțiune a sistemului persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă indiferent de faptul unde își au ei domiciliul vor putea lua cunoștință cu locurile de muncă libere din întreaga republică ;

- introducerea în activitate a recomandărilor Organizației Internaționale a Muncii și Consiliului Europei, prevăzute în Raportul de evaluare a politicilor pe piața muncii a Republicii Moldova;
- implementarea proiectului moldo-suedez „Acordarea suportului Serviciului de ocupare a Republicii Moldova”, care va permite :
- crearea în mun. Chișinău a unui Centru de informare pe piața muncii în parteneriat cu Ministerul Educației și Tineretului,
- crearea a 3 centre regionale de integrare pe piața muncii a persoanelor social vulnerabile (persoane cu handicap, persoane din detenție, victime a traficului de ființe umane ș.a);
- elaborarea și implementarea unei metodologii de analiză și prognoză a pieței muncii;
- elaborarea și implementarea unei strategii de comunicare, care ar îmbunătăți dialogul social și colaborarea Agenției Naționale și a structurilor sale teritoriale cu alți actori ai pieței muncii;
- elaborarea propunerilor de modificare și completare a cadrului legislativ în domeniul ocupării, care să prevadă și propuneri în vederea stimulării angajatorilor care vor accepta persoane din grupuri vulnerabile pe piața muncii;
- ajustarea legislației cu privire la migrația forței de muncă la standardele internaționale (cooperarea cu Organizația Internațională a Muncii, Program MIGRANT) monitorizarea activității agențiilor private de ocupare a forței de muncă, inclusiv în domeniul angajării peste hotare;

Sarcinile și măsurile concrete, inclusiv indicatorii de performanță a ANOFM a fost discutate la 21 decembrie 2006 de către Consiliul de administrație al ANOFM și care a aprobat Planul acțiunilor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă în implementarea politicilor pe piața muncii în anul 2007, care este plasat pe pagina WEB a ANOFM www.anofm.md.

Ion Holban,
prim-vice-director general al ANOFM

Medierea muncii

Una din activitățile de bază promovate pe piața forței de muncă este medierea muncii, care are ca scop stabilirea raporturilor de muncă dintre persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și angajatori.

Agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă identifică locurile de muncă libere și oferă informații privind locurile de muncă vacante și condițiile de ocupare a loc tuturor solicitanților unui loc de muncă. Aceste informații sunt oferite prin publicare în mass-media, afișarea lor pe panouri informative, organizarea de târguri ale locurilor de muncă libere, medierea electronică, adică punerea în corespondență a cererilor și ofertelor de muncă prin intermediul computerului instalat la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și prin intermediul Internet-ului (la adresa www.anofm@moldova.md). Pe parcursul anului 2006 agențiile teritoriale au deținut informația despre 47,5 mii locuri de muncă libere, care au fost puse la dispoziția solicitanților unui loc de muncă.

În următorii ani acest serviciu a fost extins în mai multe agenții, iar pînă la finele anului 2008 va cuprinde toate cele 35 de agenții teritoriale pentru ocuparea forței de muncă. În anii 2004 și 2005 au beneficiat de servicii de mediere a muncii 82,8 mii persoane și respectiv 83,5 mii persoane, iar anul 2006 de aceste servicii au beneficiat 77,8 mii persoane. Ca rezultat al activității de mediere a muncii și a altor măsuri active de ocupare, în anul 2006, de către agențiile teritoriale au fost susținute la încadrarea în muncă 23,9 mii persoane.

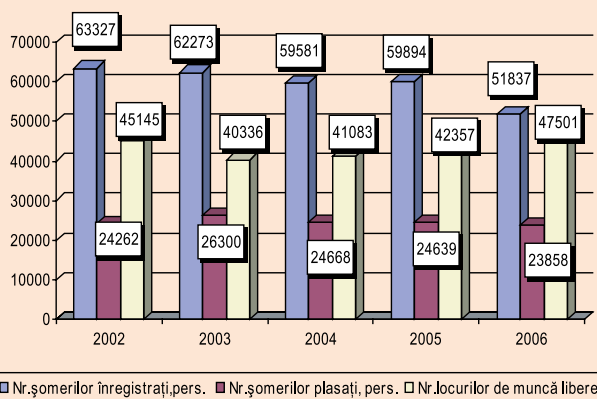
Ca sarcină pentru viitor ne propunem să extindem și să dezvoltăm acest serviciu în conformitate cu experiențele și practicile internaționale.

Locurile de muncă : Cererea și Oferta

Cererea și oferta forței de muncă din Republica Moldova conform bazei de date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă la 25 decembrie 2006.

La 1 decembrie 2006 în evidența structurilor Agenției Naționale se aflau 21430 șomeri, pe când erau înregistrate 9384 locuri libere de muncă, din care 1129 locuri erau pentru persoane cu studii superioare (12%).

Grafic. Dinamica înregistrării și plasării în câmpul muncii a șomerilor

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și structurile sale teritoriale organizează târguri ale locurilor de muncă pentru diferite grupuri țintă cum ar fi tineret, femei, muncitori ș.a. În anul 2006 au fost organizate 70 de târguri ale locurilor de muncă la care 700 agenți economici au prezentat circa 15 mii locuri de muncă libere. La aceste târguri au participat 11,4 mii persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, din care 23 la sută au fost plasate în câmpul muncii.

În anul 2003 a fost lansată în unele agenții teritoriale pentru ocuparea forței de muncă activitatea de mediere electronică, au fost instalate cabine telefonice pentru contactarea agenților economici de către persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, dotate săli de autoocupare pentru informarea solicitanților cu prevederile legislației în domeniul ocupării forței de muncă și serviciile prestate.

Nr. crt.	Denumirea profesiei	Numărul locurilor vacante	Numărul șomerilor
1.	Agent de asigurare	129	7
2.	Contabil	152	485
3.	Profesori	163	106
4.	Asistente medicale	222	68
5.	Economist	27	119
6.	Inginer	33	129
7.	Juristconsultant	15	112
8.	Cosători	2436	488
9.	Conducător auto	367	611
10.	Electrogazosudor	281	132
11.	Frizer	92	233
12.	Dulgher	75	18
13.	Lăcătuș	415	112
14.	Pietrar zidar	194	77
15.	Tencuitor	250	203
16.	Betonist	168	14
17.	Bucătar	160	39
18.	Chelner	127	43
19.	Vânzător	361	197
20.	Barman	84	19

Valentina Lungu,
consultant al Direcției ocuparea forței de muncă, ANOFM

Problema egalității genurilor pe piața muncii

Legislația Republicii Moldova nu prevede elemente discriminatorii față de femeie, ea fiind egală cu bărbatul în fața legii, fără nici o discriminare și bucurându-se de drepturi și libertăți egale în plan economic, social, politic, civil și cultural. Potrivit articolului 16 (2) al Constituției, „...toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență etnică, avere sau origine socială”.

Acest principiu este cuprins și în articolul 43 al Constituției ce se referă la domeniul muncii: „Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și protecția împotriva șomajului.

Conform datelor furnizate de Ancheta forței de muncă, efectuată de Biroul Național de Statistică se constată următorul nivel al șomajului în trimestrul III al anului curent în comparație cu perioada respectivă a anului precedent:

Nivelul șomajului conform BIM (trim. III 2004 – trim. III 2006)

	Șomeri conform BIM			Rata șomajului (%)		
	trim. III 2004	trim. III 2005	trim. III 2006	trim. III 2004	trim. III 2005	trim. III 2006
Total, mii pers. din care:	94,1	96,7	79,9	6,3	6,6	5,4
Femei, mii pers.	36,4	44,0	31,0	4,8	5,8	4,1
Bărbați, mii pers.	57,7	52,7	48,9	8,0	7,5	6,7
Locuitori urbani, mii pers.	70,7	69,0	52,0	10,8	10,7	8,3
Locuitori rurali, mii pers.	23,4	27,7	28,0	2,8	3,4	3,3
Tineri (15-24 ani), mii pers.	26,0	31,6	27,6	16,6	19,1	15,0

Pentru bărbați șomajul este un risc mai mare decât pentru femei. Aceasta nu are nici o legătură cu o emancipare deosebită a femeilor. Riscul mai mic de șomaj al femeilor își are rădăcinile într-o serie de factori culturali și economici, care le determină pe femei să accepte mai ușor slujbe prost remunerate comparativ cu bărbații.

Legislația în vigoare privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă conține prevederi ce asigură egalitatea șanselor la angajare pentru bărbați și femei cu excluderea oricăror feluri de discriminare, inclusiv egalitatea de șanse la alegerea profesiei și a domeniului de activitate.

Concepția privind orientarea, pregătirea și instruirea profesională a resurselor umane, adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 253-XV din 19 iunie 2003 stipulează asigurarea șanselor egale pentru femei și bărbați privind

orientarea, pregătirea și instruirea profesională la toate nivelurile, pe tot parcursul vieții active, conform aptitudinilor și capacităților, pentru a avea un rol egal în societate și în economie și pentru a modifica atitudinea tradițională față de prestațiile femeilor și bărbaților acasă și în viața profesională.

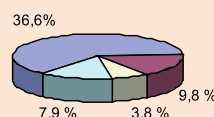
Orice persoană aflată în căutarea unui loc de muncă poate beneficia, în condițiile legii, de servicii de orientare profesională. Veriga principală a activităților de orientare profesională a populației o constituie serviciile de informare și consiliere profesională, trainingul și seminarele de instruire specială în tehnici de autoevaluare și căutare a unei filiere de instruire sau a unui loc de muncă corespunzător.

La agențiile pentru ocuparea forței de muncă anual se adresează peste 70,000 persoane. Anual prin intermediul agențiilor sunt plasate în câmpul muncii circa 24 mii persoane. Agențiile depun eforturi în vederea implementării prevederilor Legii Nr.102-XV din 13.03.2003

Indicatorii de bază ai Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, în anii 2005 și 2006

	Total, din care:		femei	
	2005	2006	2005	2006
Numărul șomerilor aflați în evidență pe parcursul perioadei, mii persoane, din care:				
Șomeri înregistrați pe parcursul perioadei,	59894	51837	25456	24498
Șomeri plasați în câmpul muncii, persoane	24639	23858	12556	12780
Șomeri care au trecut un curs de pregătire profesională, persoane	4621	4629	3323	3421
Antrenați la lucrări publice, șomeri.	3097	3131	1213	1314
Au beneficiat de ajutor de șomaj, persoane	2966	4273	1964	2771
Organizate târguri ale locurilor de muncă, unități	86	77	x	x
Ședințe ale „Clubului Muncii”, unități	351	371	x	x

Numărul femeilor în evidența agențiilor (în anul 2006 - 34919 femei)

- Femei plasate în câmpul muncii
- Somere care au trecut un curs de pregătire profesională
- Antrenate la lucrări publice remunerate
- Au beneficiat de ajutor de șomaj

Ludmila Gorcoag,
specialist principal al Direcției ocuparea forței de muncă, ANOFM

Migrația forței de muncă

Conform Hotărîrilor Guvernului, nr. 529 din 17.05.2006 privind acțiunile de reorganizare a unor organe centrale de specialitate ale administrației publice, Ministerul Economiei și Comerțului a preluat funcțiile ce țin de elaborarea și implementarea politicilor din domeniul migrației forței de muncă, eliberarea permiselor de muncă cetățenilor străini, acordarea statutului de lucrător migrant, organizarea plasării în câmpul muncii peste hotare și protecția lucrătorilor migranți etc, și Hotărîrii Guvernului, nr. 811 din 11.07.2006, „Privind modificarea unor hotărîri ale Guvernului”, Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă i-au fost atribuite următoarele funcții:

- examinarea demersurilor persoanelor juridice și fizice referitor la angajarea în muncă a cetățenilor străini și apatrizilor;
- emiterea deciziilor referitoare la eliberarea, prelungirea și anularea permiselor de muncă cetățenilor străini și apatrizilor;
- asigurarea acumulării, păstrării, prelucrării, difuzării și schimbului de informații referitoare la procesele migraționale pe plan intern și extern;
- participarea la elaborarea politicii ce ține de migrația externă a forței de muncă;
- participarea la elaborarea mecanismelor de plasare în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor Republicii Moldova;
- încheierea contractelor bilaterale ce țin de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor Republicii Moldova peste hotare și medierea angajării acestora;
- înregistrează, în modul stabilit, a contractelor individuale de muncă ale cetățenilor Republicii Moldova angajați peste hotare;
- realizarea și implementarea instrumentelor juridice bilaterale și multilaterale de cooperare în domeniul migrației forței de muncă cu instituțiile internaționale;
- implementarea, în colaborare cu alte instituții statale, internaționale și neguvernamentale, a proiectelor de facilitare a repatrierii benevole a cetățenilor Republicii Moldova de peste hotare și reintegrarea lor pe piața muncii;
- coordonarea agențiilor private de ocupare a forței de muncă în angajarea în muncă a cetățenilor peste hotare;
- coordonarea, în modul stabilit, cu organele de resort ale statului solicitările privind eliberarea permiselor de muncă cetățenilor străini și apatrizilor.

Pentru invitarea la muncă, eliberarea și prelungirea Permisului de Muncă, persoanele juridice prezintă la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă următoarele acte, perfectate în modul stabilit.

Arcadie Josan,
șeful Direcției migrația forței de muncă, ANOFM

Activitatea Organizației Internaționale a Muncii, Programul MIGRANT în Republica Moldova.

Organizația Internațională a Muncii (ILO) este agenția specializată a Națiunilor Unite care promovează justiția socială și recunoașterea internațională a drepturilor omului și a dreptului la muncă. A fost fondată în 1919 și este singura organizație care a supraviețuit în urma Tratatului de la Versailles. Prin Tratatul de la Versailles s-a inițiat Liga Națiunilor. Organizația Internațională a Muncii este prima agenție specializată a ONU, din 1946. Organizația Internațională a Muncii formulează standarde internaționale sub forma de Convenții și Recomandări, stabilind standardele minime referitoare la muncă: libertatea de asociere în sindicat/patronat, negocierea colectivă, abolirea muncii forțate, egalitatea de oportunități. În cadrul sistemului ONU, ILO este unica structură tripartită, în cadrul organelor sale de conducere participând reprezentanți ai sindicatelor, patronatelor și ale guvernelor statelor membre.

Departamentul pe problemele migrației din cadrul ILO, Programul MIGRANT, are drept scop protecția tuturor lucrătorilor, inclusiv a lucrătorilor migranți prin:

- Protecția drepturilor lucrătorilor migranți și promovarea integrării lor în țările de destinație și de origine
- Stabilirea unui consens internațional cu privire la gestionarea migrației de muncă

Îmbunătățirea cunoștințelor de bază cu privire la migrația internațională.

În octombrie 2003, Organizația Internațională a Muncii, Programul Internațional “Migrant” (ILO/MIGRANT) a inițiat implementarea în Republica Moldova a Proiectului “Oportunități de angajare și instruire profesională, măsuri ale politicii naționale în scopul prevenirii și reducerii traficului în Albania, Moldova și Ucraina”. Proiectul este finanțat de către Guvernul Irlandei.

Obiectivele Proiectului

- Promovarea unui proces migrațional ordonat
- Elaborarea politicilor migraționale și ocupaționale naționale
- Elaborarea unui sistem de reglementare a activităților agențiilor private pentru ocuparea forței de muncă peste hotare
- Reducerea traficului femeilor tinere în scopul muncii forțată în prin edificarea capacităților managementului național al politicilor migraționale și ocupaționale și prin formularea măsurilor migraționale echilibrate gender
- Acordarea victimelor traficului, potențialelor victime oportunități de instruire profesională de angajare în câmpul muncii.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

MD-2009, str. V. Alecsandri, et. 6,
tel.: 721 003, fax: 227 761
e-mail: anofm@moldova.md; www.anofm.md

Acest material a fost realizat în cadrul Proiectului “Oportunități de angajare și instruire profesională, măsuri ale politicii migraționale în scopul prevenirii și reducerii traficului de femei în Albania, Moldova și Ucraina”, implementat de către Programul Internațional cu privire la Migrație (MIGRANT) din cadrul Organizației Internaționale a Muncii, cu suportul financiar al Guvernului Irlandei

